
Tomáš Kačo

Odlišnost vnímám jako barvy

Narodil se v romské rodině s jedenácti sourozenci v Novém Jičíně, hrát začínal intuitivně na staré pianino. Dnes má vystudovanou prestižní školu Berklee College Of Music v americkém Bostonu a hraje ve slavných zahraničních sálech – mimo jiné v newyorské Carnegie Hall. Klavírista Tomáš Kačo ušel mimořádnou cestu, kterou zachytil také na svém debutovém albu *My Home*.

TEXT: JOSEF MARTÍNEK

Váš životopis je působivý. Nepřipomíná vám váš vlastní příběh americký sen?

Když to takhle od vás slyším, opravdu mi to připadá jako z nějakého amerického filmu. Ale jinak mi to ani nepřijde. Moje vnitřní filozofie je od přírody nastavena tak, abych neusnul na vavřínech. Chci na sobě pořád pracovat, zdokonalovat se na všech frontách. Nejen jako klavírista či umělec, ale hlavně jako člověk. Být svým způsobem stále studentem, otevřený všem poznatkům a názorům.

Studium na Berklee College Of Music je finančně velmi náročné. Jak se vám podařilo získat na něj prostředky?

Dostal jsem stipendium, které pokrylo asi padesát procent nákladů na školné. Zbytek prostředků jsem získal od několika nadací v České republice. Byly to Bakala Foundation, která je shodou okolností hlavním

sponzorem mého debutového alba, Kellner Foundation, Nadace Karla Janečka a mnoho jiných, menších dárců.

Školu jste vystudoval za dva roky namísto standardních čtyř. Jak je to možné?

V jednom kalendářním roce lze vystudovat tři semestry. Jarní, letní a podzimní. Povinné jsou ovšem jen dva. Většina studentů absolvuje podzimní a jarní. Místo letního si berou prázdniny a jedou domů. Celkem potřebujete mít za studium splněných osm semestrů. Já jsem se rozhodl možnost prázdnin nevyužít, zvládl jsem šest semestrů v řadě a ze zbývajících dvou jsem se takzvaně vytestoval. Zkouškou jsem prokázal, že mám zažitou celou látku, kterou zahrnují. Měl jsem totiž spoustu znalostí ze studií na českých školách, které jsem takto zužitkoval.

Foto: archiv Tomáše Kača

→

Foto: archiv Tomáše Kača

V České republice často slyšíme názory, že náš školní systém je v mnohém zaostalý. Dovedl byste jej porovnat s americkým školstvím?

Systém může být zaostalý, ale rozhodně to neplatí o kvalitě výuky. V USA je každá evropská škola, a speciálně ta, kde se vyučuje klasická hudba, vnímána s úctou a velkým respektem. Historie klasiky se totiž utvářela v Evropě. Je velký rozdíl studovat Mozartův koncert a být obklopen věžáky, kde je nejstarší budova 100 let stará,

a naproti tomu se při stejném studiu procházet Malou Stranou v Praze. České školy jsou velmi úzce zaměřeny pouze na jeden styl nebo typ učiva. Každá mince má ale dvě strany. Je fantastické naučit se víc o Chopinovi od člověka, který odmalička hraje jen jeho repertoár. Jenže dnešní svět je velmi rychlý a spousta zákonitostí, jak „uspět v branži“, se změnila. Každý umělec dnes potřebuje být stejně jako v Chopinovi vzdělaný i v komunikaci nebo sociálních sítích.

Čím vás studium na Berklee nejvíc obohatilo?

Naučil jsem se mluvit o svých cílech a snech, o tom, jak na nich systematicky pracovat. Každý předmět, který jsem absolvoval, měl úplně stejnou váhu a význam, jaké má v Česku hlavní obor. Na našich školách každý ví, že daný student je velmi talentovaný, a tak se přivírá oko při nějaké absenci na hodinách intonace nebo dějin hudby. Na Berklee jsem se musel naučit, jak složit i natočit hiphopovou skladbu,

stejně jako sólo od Oscara Petersona. Na druhou stranu je těch informací tolik, že jste časově zahlcen. Naučíte se proto hospodařit s časem.

Říkáte, že klíčem k úspěchu v životě je mimo jiné pokora. Udržel jste si ji právě díky tomu, jak složité jste v dětství a dospívání měl podmínky?

Myslím, že dětství každého nějak poznamená – v tom dobrém slova smyslu. Nedávno jsem zaslechl krásnou myšlenku od moderátorky Oprah Winfrey. Říkala, že dospělost je jen pokračování nedokončených událostí z dětství. Díky tomu, že jsem vyrůstal ve skromných podmínkách, jsem se naučil nemít žádná očekávání, ale jen tvrdě pracovat. Tatínek nám vždy říkal, ať se na nikoho nespolehneme, že co si sami neuděláme, to mít nebudeme. A když si uvědomím, že nás bylo dvanáct, myslím, že moji rodiče by zasloužili vyznamenání. Pořád mi zůstává rozum stát nad tím, jak mohli zvládnout vychovat dvanáct dětí – vždyť mnohým dá zabrat péče o jediné. Dětství mě tedy naučilo pokoře. Člověk ale stále čelí a bude čelit pokušením, která mu ji budou chtít narušit. Patří to k našim životům. Je to další z bojů, které musíme vést, abychom si udrželi podstatu toho, kým jsme a za co bojujeme.

Loni v únoru jste vystoupil v jedné z nejslavnějších koncertních sálů světa – newyorské Carnegie Hall. Jak troufalá vám taková myšlenka na začátku připadala?

Poprvé jsem Carnegie Hall zaznamenal v dětství, každý rok na Vánoce jsme s rodinou koukali na Sám doma. Byl to náš oblíbený film. V jedné scéně je tato síň vidět. Pak jsem o ní samozřejmě slýchal i při studiích na Janáčkově konzervatoři v Ostravě a Akademii múzických umění v Praze. Zahrát si tam byla stejně troufalá myšlenka jako odletět do USA nebo jít studovat na Berklee. Něco jako kdybych vám řekl, že zítra vyhrájete v loterii deset miliard. Laťka se zdála nedosažitelná, ale důležité bylo to, že tam byla. Když jsem byl mladší, pořád jsem říkal, co

nechci dělat. Ale nedokázal jsem odpovědět na to, co dělat chci. Věřím, že když člověk po něčem touží nebo něčemu věří, jednou se mu to v nějaké podobě splní. Samozřejmě to vyžaduje cílevědomost, píli, pokoru a trpělivost, odhodlání nevzdat to. Když dostanete od života facku, je třeba se naučit situaci přijmout a všechna úskalí překonat. To vede k vítězství.

Vaše debutové album se jmenuje My Home. Vzpomínáte na něm na své začátky a kořeny, jak napovídá název?

Ano, výraz Home je zde synonymem k pocitu bezpečí. My Home je moje rodina, rodné město Nový Jičín, ale také Ostrava, Praha, Česko obecně. Také romské písně, které znám z dětství, a české písničky, které jsem se naučil ve škole a dodnes si jejich texty pamatuji. Ale také klasická hudba, respektive Chopin. Často ho zmiňuji, protože on byl důvodem, proč jsem se do klasiky zamiloval. V okamžiku, kdy pan profesor Pavel Motloch z ostravské konzervatoře při naší první konzultaci zahrál Nocturno, jsem měl jasno. Byla to láska na první poslech. V každé skladbě na albu je vzpomínka z dětství. Jsou tam písničky jako Široký hluboký, Ach synku, synku nebo Podvod od bratrů Nedvědů. Nebo Kamahas pes, kterou si oblíbila moje babička a hrál jsem ji na jejím pohřbu, a dvě romské tradiční písně. Album otevírá nahrávka For Chopin (Pro Chopina). V ní jsem si vypůjčil téma jeho Nocturna Es dur a vytvořil vlastní verzi. Další skladby jsou mé původní.

Tvrdíte, že svou hudbou chcete dělat svět lepším a bojovat i proti rasismu. Setkáváte se dnes už s předsudky vůči svému romskému původu méně než dříve?

Ano, hudba je jediná zbraň, kterou by lidé měli válčit. Má schopnost zasáhnout každé srdce, ať jste hudebně nadaný, nebo ne. Každý umělec má dar a dary by se měly využívat tím správným způsobem. Lidé by se měli vnímat jako lidé. Každá národnost má nezbytnou roli ve fungování celého

Věřím, že když člověk po něčem touží nebo něčemu věří, jednou se mu to v nějaké podobě splní. Samozřejmě to vyžaduje cílevědomost, píli, pokoru a trpělivost, odhodlání nevzdat to. Když dostanete od života facku, je třeba se naučit situaci přijmout a všechna úskalí překonat. To vede k vítězství.

světa. Odlišnosti vnímám jako barvy. A čím víc barev poznám a přijmu, o to jsem jako člověk bohatší. Lidí, kteří vás budou shazovat, bude pořád hodně. S tím se musíme smířit. Dnes už se ale setkávám s mnoha pozitivními reakcemi. Věřím, že všechno má svůj čas. ☒